

สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่าน
ดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
STATE, PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT
OF DISTANCE LEARNING TELEVISION (DLTV) OF THE CHILD
DEVELOPMENT CENTER UNDER THE LOCAL GOVERNMENT
ORGANIZATION IN DET UDOM DISTRICT
UBON RATCHATHANI PROVINCE

¹พุดพิงค์ ธีระวัฒนชาติ และ ²เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม
¹Puttipong Teerawattanachat and ²Charoenwit Sompongtham

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย
Ratchathani University, Thailand.

¹Puttipong.tee@gmail.com

Received: January 15, 2022; **Revised:** February 22, 2023; **Accepted:** April 20, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 49 คน และครูหรือผู้ดูแลเด็ก จำนวน 103 คน รวมทั้งหมด 152 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นแบบสอบถามออนไลน์ และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ด้านพื้นฐานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

¹นักศึกษา, สาขาหลักสูตรและการสอน คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขาหลักสูตรและการสอน คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

ด้านบริหารจัดการโดยรวมและและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและด้านครุณาไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาด้านพื้นฐานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ด้านบริหารจัดการโดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และด้านครุณาไปปฏิบัติโดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง 2) แนวทางการพัฒนา แบบกึ่งโครงสร้าง ดังนี้ ด้านพื้นฐาน ควรจัดตั้งงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึง ปรับปรุง แก้ไขอาคารสถานที่ให้มีความพร้อม ด้านผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญ ควรมีกำหนดการนิเทศติดตาม เพื่อเห็นสภาพ นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนา สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอน และด้านครุณาไปปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของครูผู้สอน ควรทำเฉพาะหน่วยการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนไม่ถนัด หรือขาดแคลนครูผู้สอน ควรศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการ ตามแนวทางของมูลนิธิทางไกลผ่านดาวเทียม และควรเข้าอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องและจำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

คำสำคัญ: การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, DLTV

Abstract

The objectives of this research were to study states, problems and guidelines for development of Distance Learning Television (DLTV) of the Child Development Center under the local government organization in Det Udom District Ubon Ratchathani Province. The sample consisted of the heads of the Child Development Center and the teachers of child caregivers, totaling 152 people. The research instrument were a 5 rating scale questionnaire using online and a interview form about guidelines for the development of Distance Learning Television (DLTV) The statistics used for data analysis were the frequency, percentage, mean, and the standard deviation. The research results revealed as follows: 1) In fundamentals and each aspects were at a high level, in executives and each aspects were at a moderate level, and in teachers implementation and each aspects were at a high level. For the overall problem (DLTV) in fundamental and each aspects were at low levels, in executive and each aspects were at moderate level. in teachers implementation and each aspect were at moderate level. 2) Guidelines for development, in fundamentals : Budgets should be set up for the purchase of materials, equipment, as well as renovating and modifying buildings to ensure that they are readily available, in executives : They should be a follow-up supervision schedule in order to found the states of problems how to improve, develop and encourage to teachers. And in teachers implementation : The Child Development Center should be done only for learning units that teachers can not work at or have not enough teachers, and teachers should study about the operation, teaching methods and also training for Distance Learning Television (DLTV) course.

Keywords: Distance Learning Television (DLTV) ,Child Development Center

บทนำ

การศึกษาถือเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วน ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ.2560 ยกระดับการพัฒนาให้ได้มาตรฐานเพื่อบริการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ปัญหาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพบว่า ขาดแคลนบุคลากร ครูมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงสาขาการศึกษาปฐมวัย ขาดการนิเทศ กำกับติดตาม เป็นต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศแก้ปัญหาขาดแคลนครู สร้างโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาอย่างมีมาตรฐาน อย่างไรก็ตาม สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักตรวจสอบการดำเนินการที่ 4 ได้ตรวจสอบโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ DLIT (Distance Learning Information Technology) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลการตรวจสอบพบว่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ไม่สามารถใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตช้าไม่เสถียร บุคลากรครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนการสอน จึงได้แจ้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ที่แผนดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ DLTV (Distance Learning Television) มีความเสี่ยงต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินไม่คุ้มค่า เช่น ปัญหาขาดแคลนครู ครูไม่ตรงสาขา ขาดความพร้อมของบุคลากร (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2561) ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 80 คน และครูหรือผู้ดูแลเด็ก จำนวน 168 คน รวม 248 คน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 49 คน และครูหรือผู้ดูแลเด็ก จำนวน 103 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 152 คน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการสัมภาษณ์ จำนวน 14 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครู ที่เคยได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดการ Best Practice จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จำนวน 5 คน และผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 9 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนโดยนาเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้กรอบแนวคิดตามแนวทาง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 4 5 6 (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.) ได้แก่ 1) ด้านพื้นฐาน 2) ด้านผู้บริหาร 3) ด้านครูนำไปปฏิบัติ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท ดังนี้

3.1 แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้ประยุกต์และเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้ได้ตามมาตรฐาน ยุทธศาสตร์ 4 5 6 (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.) ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตามยุทธศาสตร์ 4 5 6 และข้อเสนอแนะ

3.2 แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

จากการศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี สรุปผลดังนี้

1. สภาพและปัญหา การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

1.1 สภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาในแต่ละด้าน ดังนี้ **ด้านพื้นฐาน** พิจารณาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพการดำเนินการสูงสุด คือ โทรทัศน์มีขนาดเหมาะสมกับห้องเรียนและจำนวนนักเรียนและการติดตั้งโทรทัศน์มีระดับความสูงเหมาะสมกับระดับสายตานักเรียน รองลงมาคือ อาคารสถานที่ มีความเหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) **ด้านผู้บริหารจัดทำ** พิจารณารายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีสภาพการดำเนินการสูงสุด คือ จัดให้มีบุคลากรที่รับผิดชอบในการดูแลชุดอุปกรณ์ DLTV ให้ใช้งานได้ตลอด รองลงมา คือ จัดให้มีบุคลากรเพียงพอในการช่วยเหลือและสนับสนุนในการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และ**ด้านครูนำไปปฏิบัติ** สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านอยู่ในระดับมาก และปานกลาง ด้านที่มีสภาพการดำเนินการสูงสุด คือ ชุดอุปกรณ์ DLTV มีประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย นอกเหนือจากการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และมีการใช้ชุดอุปกรณ์ DLTV ในการเรียนการสอนอย่างอื่นด้วย

1.2 ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาในแต่ละด้าน ดังนี้ **ด้านพื้นฐาน** ระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนรายด้านอยู่ในระดับน้อย และปานกลาง ด้านที่มีระดับปัญหาสูงสุด คือ มีวัสดุ อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ และสื่อการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ที่ไม่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง และ นักเรียนไม่มีความพร้อมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ไปพร้อมกันกับนักเรียนในโรงเรียนต้นทาง **ด้านผู้บริหารจัดทำ** ระดับปัญหารายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีระดับปัญหาสูงสุด คือ การการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม (DLTV) ไม่สม่ำเสมอ รองลงมาคือ ทิศทางของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีความชัดเจน และ**ด้านครูนำไปปฏิบัติ** ระดับปัญหาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ด้านที่มีระดับปัญหาสูงสุด คือ ไม่ได้มีการวางระบบ วิธีการ กติกา และแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

สอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และครูผู้สอนไม่ได้สรุปสาระสำคัญร่วมกับนักเรียน หลังจากกิจกรรมการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สิ้นสุดลงและบันทึกผลการจัดการเรียนรู้หลังสอนทุกครั้ง

2. แนวทางการพัฒนา พัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ดังนี้

2.1 ด้านพื้นฐาน ข้อเสนอแนะที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแนะนำมากที่สุด มีค่าร้อยละ 78.57 คือ จัดตั้งงบประมาณสำหรับปรับปรุง แก้ไขอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

2.2 ด้านผู้บริหารจัดทำ ข้อเสนอแนะที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแนะนำมากที่สุด มีค่าร้อยละ 92.86 ผู้บริหารควรสนับสนุนครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้อบรมการใช้งานอุปกรณ์ รวมถึงการใช้สื่อการสอนสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ที่ถูกต้อง

2.3 ด้านครูนำไปปฏิบัติ ข้อเสนอแนะ ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแนะนำมากที่สุด มีค่าร้อยละ 85.71 คือ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไม่ได้ทำทุกหน่วยการเรียนรู้ ทำเฉพาะหน่วยการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนไม่ถนัด หรือขาดแคลนครูผู้สอน ข้อเสนอแนะรองลงมา มีค่าร้อยละ 71.43 คือ ควรศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการ ตามแนวทางของมูลนิธิทางไกลผ่านดาวเทียม ทางเว็บไซต์ เช่น กำหนดการณ์การออกอากาศ ไปงาน สื่อการสอนต่างๆ

อภิปรายผล

จากการศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพและปัญหา การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาแยกเป็นสภาพและปัญหา ดังนี้

1.1 สภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

1.1.1 สภาพด้านพื้นฐาน สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับสภาพการดำเนินการสูงสุด คือ โทรทัศน์มีขนาดเหมาะสมกับห้องเรียนและจำนวนนักเรียนและการติดตั้งโทรทัศน์มีความสูงเหมาะสมกับระดับสายตานักเรียน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดขอบเขต คุณสมบัติเฉพาะของอุปกรณ์การติดตั้ง DLTV โดยกำหนดโทรทัศน์แอลอีดี (LED TV) แบบ Smart Tv หรือ (Android Tv) ขนาดจอไม่ต่ำกว่า 55 นิ้ว และกำหนดการติดตั้งโทรทัศน์ LED TV ด้วยขาตั้งไม่ควรอยู่สูงเกินไปจากระดับสายตา (กรมส่งเสริม

การปกครองท้องถิ่น, 2562) ทำให้โทรทัศน์มีขนาดใหญ่เหมาะสมกับการใช้ในการเรียนการสอน และติดตั้งอยู่ในระดับสายตานักเรียน เป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่ส่วนใหญ่มีความพร้อม เหมาะสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และระบบสัญญาณการสื่อสาร/สัญญาณอินเทอร์เน็ต/อุปกรณ์ DLTV มีความพร้อมในการใช้งาน สอดคล้องกับ บุญญโรส นาคหัตถ์ (2559) ได้ศึกษา สภาพและปัญหา ของ eDLTV โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพของ eDLTV ในด้านการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะแก่นักเรียน และสภาพด้านการใช้งานอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก พบว่า อุปกรณ์มีเพียงพอต่อการใช้งาน

1.1.2 สภาพด้านผู้บริหารจัดทำ สภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีระดับสภาพการดำเนินการสูงสุด คือ จัดให้มีบุคลากรที่รับผิดชอบในการดูแลชุดอุปกรณ์ DLTV ให้ใช้งานได้ตลอด แสดงว่าผู้บริหาร หรือต้นสังกัดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาทางไกล และจัดบุคลากรให้การช่วยเหลือทางเทคนิค การใช้งานชุดอุปกรณ์ DLTV แต่สภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางแสดงว่า มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางส่วน ขาดบุคลากรที่ให้การช่วยเหลือดูแลชุดอุปกรณ์ DLTV เมื่อมีปัญหาในการใช้งาน และไม่สามารถแก้ปัญหาเบื้องต้นได้ สอดคล้องกับบุญยยุทธ ยุบุญธง และคณะ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ด้านบุคลากรมีปัญหาที่สำคัญ คือ บุคลากรในสถานศึกษาบางส่วนยังขาดทักษะที่สำคัญในการใช้เทคโนโลยี และขาดแคลนบุคลากรในการซ่อม บำรุง ครุภัณฑ์หรือแก้ไขปัญหาระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียร ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีความเข้าใจในการใช้งานอุปกรณ์ เนื่องจากยังไม่ได้รับการอบรมชี้แจง เพียงแต่ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่มาติดตั้งอุปกรณ์เท่านั้น เมื่ออุปกรณ์ขัดข้องเพียงเล็กน้อยก็ไม่สามารถแก้ไขเองได้ ต้องรอแจ้งศูนย์บริการให้มาดูแล ซึ่งบางครั้งใช้เวลาานาน ดังนั้นจึงควรอบรมให้ความรู้แก่ผู้รับผิดชอบในระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือทางหน่วยงานต้นสังกัดให้สามารถใช้อุปกรณ์เป็น หรือจะทำเป็นคู่มือการใช้ อุปกรณ์โดยใช้ภาษาง่ายๆ ผู้ที่ไม่มีความรู้และเทคนิคสามารถอ่านเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งอาจจะสามารถแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่ง ด้านสภาพการดำเนินการรองลงมา อยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดให้มีบุคลากรเพียงพอในการช่วยเหลือและสนับสนุนในการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และผลการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับเป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน แสดงว่าผู้บริหารหรือต้นสังกัด มีการตรวจเยี่ยม นิเทศติดตาม และแนะนำการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) อยู่บ้างพอสมควร

1.1.3 สภาพด้านครูนำไปปฏิบัติ สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับสภาพการดำเนินการสูงสุด คือ ชุดอุปกรณ์ DLTV มีประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย นอกเหนือจากการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม รองลงมาคือการใช้ชุดอุปกรณ์ DLTV ในการเรียนการสอนอย่างอื่นด้วย ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนในศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ครูผู้สอนใช้ชุดอุปกรณ์การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สำหรับประกอบการเรียนการสอนอย่างอื่นตามหน่วยการเรียนรู้ เช่น การร้องเพลงชาติ ครูผู้สอนจะเปิดโทรทัศน์และเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เข้าโปรแกรม YouTube เพื่อเปิดเพลงชาติ หรือหน่วยการเรียนรู้เรื่องต้นไม้ ครูผู้สอนจะเปิดนิทานที่เป็นการ์ตูน หรือรูปภาพในอินเทอร์เน็ตประกอบการสอนไปด้วย ภาพที่สวยงามและเสียงจากโทรทัศน์ ทำให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสนใจ จดจ่อในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เป็นต้น สอดคล้องกับกมลพร จารุไชยกูล และคณะ (2563) ที่ได้วิจัยรูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี จากการวิจัยได้องค์ความรู้ใหม่ คือ รูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเทคโนโลยีสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น สื่อต้องมีความน่าสนใจสำหรับเด็กได้ดี ไม่ว่าจะเป็นการเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม 2) ด้านเทคโนโลยีสื่อดิจิทัล เช่น ใช้วีดิทัศน์ โดยผ่านการเชื่อมต่อระบบ WIFI โดยการเปิด YouTube ให้เด็กๆ เช่น ABC พยัญชนะต่างๆ เพลง การ์ตูน เพื่อเป็นสื่อในการเรียนการสอน 3) ด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคอมพิวเตอร์ ศูนย์ละ 1 ชุด เพื่อใช้ในการจัดทำสื่อ และเอกสารการสอนร่วมกับเอกสารธุรการต่างๆ ติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI เพื่อสืบค้นข้อมูลต่างๆ ต้องมีความเสถียร 4) ด้านเทคโนโลยีบูรณาการ เช่น อบรมการใช้งานระบบ DLTV ที่เป็นระบบส่งสัญญาณระยะไกลผ่านดาวเทียมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนและการใช้งานให้กับครูผู้สอนโดยตรง และ 5) ด้านสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ สภาพการดำเนินการรองลงมา ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางคือ ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจตามหลักสูตรที่สอดคล้องต่อการพัฒนาความรู้ ทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ที่เป็นเช่นนี้ เพราะครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนใหญ่ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยด้วยการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สำหรับครูปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการฝึกอบรมได้จัดขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นในการจัดสรรงบประมาณในการติดตั้งชุดอุปกรณ์ DLTV ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรื่อยมาเป็นรุ่นๆ ซึ่งหยุดไปในช่วงปี 2563-2564 เนื่องจากสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) และได้เปิดการฝึกอบรมต่อในปี 2565 แต่จากผลการวิจัยระดับสภาพอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่ามีครูผู้สอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งถือเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ครูผู้สอนจะต้องทราบและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยทำให้เด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการศึกษาตามวัตถุประสงค์ และตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สอดคล้องกับพัชรินทร์ ไชยบุบผา (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในยุคนิวอร์มัล ผลการวิจัยพบว่าครูควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้แพลตฟอร์มทางการศึกษา

1.2 ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1.2.1 ปัญหาด้านพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีระดับปัญหาสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 2.67 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางคือ มีวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง หมายความว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี บางส่วนขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจาก ต้นสังกัด ใช้งบประมาณส่วนใหญ่ในการ ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมในส่วนของอาคาร สถานที่ สาธารณะประโยชน์ ทำให้งบประมาณไม่เพียงพอในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดทำสื่อการเรียนรู้อะดับปัญหารองลงมา มีค่าเฉลี่ย 2.60 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางคือ นักเรียนไม่มีความพร้อม ในการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ไปพร้อมกับนักเรียนต้นทาง เป็นเช่นนี้ อาจเพราะครูผู้สอน ขาดทักษะในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในการกระตุ้นเด็กปฐมวัยให้เกิดความสนใจการจัดประสบการณ์ผ่านการเรียนการสอนทางไกล สอดคล้องกับ กมลพร จารุไชยกุล และคณะ (2563) ได้ศึกษารูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี สภาพโดยทั่วไปของการใช้สื่อ พบว่า ในส่วนของ ฝ่ายบริหาร จะจัดสรรดูแลในเรื่องของงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้าง ตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้เพียงพอ ต่อความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล แต่ปัญหาที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ คือ งบประมาณจะถูกจัดสรรไปในเรื่องของการบำรุงรักษาซ่อมแซมอาคารสถานที่ เพราะ การขยายอาคาร หรือต่อเติมเพื่อความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ งบประมาณมีไม่เพียงพอ ต่อความต้องการในกรณีที่มีสื่อที่ทันสมัย เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยในช่วงเวลานั้น ทำให้ขาดโอกาสในการใช้สื่อและปัญหาทั่วไปในการใช้สื่อ พบว่า บุคลากรหรือครูไม่สามารถใช้สื่อได้อย่างเต็ม ประสิทธิภาพ เพราะขาดการเรียนรู้ การฝึกอบรมที่ไม่ตรงกับการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตามใน ส่วนของการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อการเรียนรู้นั้นในแต่ละปีงบประมาณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะจัดสรรงบประมาณสำหรับเป็นค่าจัดการศึกษา (รายหัว) ให้กับศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ เป็นจำนวนเงิน 1,700 บาท ต่อคนต่อปีงบประมาณ ซึ่งงบประมาณในส่วนนี้ครูผู้สอนจะต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของใช้ที่จำเป็นในการ จัดทำสื่อการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาตามหน่วยการเรียนรู้

1.2.2 ปัญหาด้านผู้บริหารจัดทำ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีระดับ ปัญหาสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 3.11 ซึ่งอยู่ระดับปานกลาง คือ การการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) อยู่เสมอ หมายความว่า ผู้บริหารหรือต้นสังกัดของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี บางส่วน มีการ ออกนิเทศ ติดตาม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียม (DLTV) ไม่สม่ำเสมอหรือน้อย สอดคล้องกับยงยุทธ ยุบุญธงและคณะ (2562) ซึ่งได้ ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ด้านการนิเทศ ติดตามและ

ประเมินผล ปัญหาที่สำคัญ คือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัด ไม่ต่อเนื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันของครูเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพยังมีน้อย ส่วนระดับปัญหารองลงมา มีค่าเฉลี่ย 3.01 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ ทิศทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ยังไม่มีความชัดเจน โดยในแนวทางปฏิบัติ ยังขาดหลักและแนวทางในการดำเนินการที่เป็นมาตรฐานและเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน ทำให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ จตุพล สอนจิตร และวิเชียร รุ้ยน้อย (2564) ซึ่งได้ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (NEW DLTV) ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ดำเนินการโดยไม่มีรูปแบบหรือแนวทางที่ชัดเจน หรือดำเนินการจัดการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา ดังนั้น เมื่อมีแนวทางหรือวิธีการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมสถานศึกษาขนาดเล็กจึงมีสภาพที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด

1.2.3 ปัญหาด้านครูนำไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ระดับปัญหาสูงสุด มี 2 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 2.68 เท่ากัน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูผู้สอนร่วมกับนักเรียน วางระบบ วิธีการ กติกา และแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และครูผู้สอนสรุปสาระสำคัญร่วมกับนักเรียนหลังจากกิจกรรมการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สิ้นสุดลงและบันทึกผลการเรียนรู้หลังการสอนทุกครั้ง หมายความว่า ครูผู้สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี บางส่วนไม่ได้ดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ที่ต้องวางระบบ วิธีการ กติกาและแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และสรุปสาระสำคัญร่วมกับนักเรียนหลังจากการเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่าครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจ หลักการ แนวทางปฏิบัติการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่ถูกต้อง ระดับปัญหารองลงมา มีค่าเฉลี่ย 2.66 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือการกำกับติดตาม ดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้ไปพร้อมกับโรงเรียนต้นทาง หมายความว่า ครูผู้สอนยังขาดความเข้าใจในทฤษฎีการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ไม่ได้ปฏิบัติตามแนวทาง หรือคู่มือเพื่อสามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ นันธวัช นุนารณและภิชาพัชญ์ โทนา (2563) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก โอกาสและความเสมอภาคในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยปัจจัยความสำเร็จในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ดังนี้ 1) ครูผู้สอนต้องยอมรับ ตระหนัก ให้ความสำคัญและมีความเข้าใจกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้สื่อ DLTV 2) ครูผู้สอนต้องมีความรู้พื้นฐานด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ และนำมาบูรณาการการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ครูผู้สอนต้องมีความรู้และความเข้าใจในทฤษฎีการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสามารถออกแบบการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ

วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) ครูผู้สอนต้องมีการศึกษาคู่มือ แผนการจัดการเรียนรู้ เตรียมสื่อ อุปกรณ์ให้มีความสอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง จัดสภาพแวดล้อม และร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไปพร้อมกับครูต้นทาง สรุปสาระสำคัญร่วมกับนักเรียนหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนทุกครั้ง 5) ต้องมีความเชี่ยวชาญด้านการวัดผล และประเมินผล มีการวิเคราะห์ผลการวัดและประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และสอนซ่อมเสริมให้ความรู้ช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย สอนเสริมเพิ่มเติมกับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

2. แนวทางการพัฒนา การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ตามข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 ด้านพื้นฐาน ข้อเสนอแนะที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแนะนำมากที่สุด มีค่าร้อยละ 78.57 คือ จัดตั้งงบประมาณสำหรับปรับปรุง แก้ไขอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ข้อเสนอแนะรองลงมา มี 2 ข้อ มีค่าร้อยละ 64.29 เท่ากัน คือ ต้นสังกัดสนับสนุนความต้องการพื้นฐาน จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้พร้อม และควรศึกษาวิธีการ การเตรียมใบงาน สื่อการเรียนรู้ ตารางการเรียน ในเว็บไซต์ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สอดคล้องกับประสาธ วันทนะ (2552) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการจัดกิจกรรมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมเห็นด้วยและเห็นว่าเป็นความจริงในระดับมาก คือ สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม การจัดทำคู่มือการดำเนินการ จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในกรณีที่มีครูย้ายบ่อย ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมให้กับนักเรียน นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ ประกอบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และควรมีการจัดซ่อมบำรุงอุปกรณ์รับสัญญาณจานดาวเทียม

2.2 ด้านผู้บริหารจัดทำ ข้อเสนอแนะที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแนะนำมากที่สุด มีค่าร้อยละ 92.86 ผู้บริหารควรสนับสนุนครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้อบรม การใช้งานอุปกรณ์ รวมถึงการใช้สื่อการสอนสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ที่ถูกต้อง ข้อเสนอแนะรองลงมา มีค่าร้อยละ 85.71 คือ ควรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ควรมีกำหนดการออกตรวจเยี่ยมการเรียนการสอนปกติ และแบบทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ด้วยจะทำให้ผู้บริหารหรือผู้ที่ดูแลเห็นสภาพ ปัญหาและความต้องการที่แท้จริง นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนา อีกทั้งยังสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอน ข้อเสนอแนะรองลงมา มีค่าร้อยละ 78.57 คือควรให้มีการวางแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ในแต่ละปีการศึกษา ตามหน่วยการเรียนรู้ ว่าหน่วยใดจะจัดโดยการสอนโดยครูผู้สอนเอง และหน่วยการเรียนรู้ใดจะจัดการเรียนรู้โดยการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และรายงานให้ผู้บริหารทราบ สอดคล้องกับกรธรรศ ประศาสน์วนิช (2564) ซึ่งได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการนำ (Leading) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำแนะนำ

สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ และนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมอย่างสม่ำเสมอ ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ และหมั่นตรวจแผนการจัดการเรียนรู้และเอกสารที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.3 ด้านครูนำไปปฏิบัติ ข้อเสนอแนะ ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแนะนำมากที่สุด มีค่าร้อยละ 85.71 คือ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไม่ได้ทำทุกหน่วยการเรียนรู้ ทำเฉพาะหน่วยการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนไม่ถนัด หรือขาดแคลนครูผู้สอน ข้อเสนอแนะรองลงมา รองลงมา มีค่าร้อยละ 71.43 คือ ควรศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการ ตามแนวทางของมูลนิธิทางไกลผ่านดาวเทียม ทางเว็บไซต์ เช่น กำหนดการณ์การออกอากาศ ใบงาน สื่อการสอนต่างๆ ข้อเสนอแนะรองลงมา มีค่าร้อยละ 64.29 คือควรเข้าอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องและจำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากหน่วยงานต่างๆ ที่จัดขึ้น รวมถึงการอบรมออนไลน์ สอดคล้องกับยอดชาย มานีม (2559) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านบุคลากร แนวทางการพัฒนา คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมทั้งครูและผู้บริหาร เช่น การใช้คู่มือครู การวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและโรงเรียนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนต้นทางมาปรับเป็นแผนที่เหมาะกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อคอยชี้แนะให้คำปรึกษานักเรียน ครูควรเตรียมการสอนล่วงหน้า พร้อมอยู่ควบคู่กับนักเรียนทุกครั้งที่จัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรค้นคว้าหาความรู้การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมใหม่ๆ ที่ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมรับฟังความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สถานศึกษาควรมีการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มโรงเรียนที่ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สถานศึกษาควรมีการนิเทศ วัดและประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อมอบรางวัลแก่ครูผู้สอนดีเด่น นอกจากนี้มีข้อเสนอแนะในอีกประเด็นหนึ่งที่ควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติม ซึ่งมีค่าร้อยละ 50.00 คือ ในกรณีเปิดเทอมใหม่ซึ่งมีนักเรียนเข้าใหม่ การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะไม่สามารถทำได้ เพราะจะมีนักเรียนที่ยังปรับตัวไม่ได้ ซึ่งครูและผู้ดูแลเด็กต้องเข้าไปดูแล จะทำได้หลังจากเปิดเทอมไประยะหนึ่ง เพราะนักเรียนมีความคุ้นเคยแล้ว ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ที่เคยอยู่ ซึ่งจากเดิมคือบ้าน และมีพ่อแม่ หรือญาติที่เด็กคุ้นเคยใกล้ชิด เมื่อเปลี่ยนสถานที่ใหม่ ผู้คนเปลี่ยนไป มีครูพี่เลี้ยง มีเพื่อน ซึ่งต่างจากเดิม เด็กจึงมีอาการของภาวะการพรากจาก หวาดกลัว ทำให้ร้องไห้ งอแง ร้องหาผู้ปกครอง เป็นต้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษา ได้รู้ถึงสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทราบข้อมูลแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ได้มาตรฐานและเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียน รวมทั้งขยายผลให้กับให้กับหน่วยงานอื่นๆ สังกัดสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด

เอกสารอ้างอิง

- กมลพร จารุไชยกุล, บุษกร สุขแสน และธนกฤต ทริสุทธิ์. (2563). รูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี]. THAIJO.
<https://so04.tcithaijo.org/index.php/JSBA/article/download/244847/167247/85980>
- กรธรรศ ประศาสน์วิช. (2564). แนวทางการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. <http://202.29.52.112/dspace/bitstream/123456789/107/1/63551140102.pdf>
- จตุพล สอนจิตร และวิเชียร รุ้ยนียง. (2564). แนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (NEW DLTV) ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(8), 151-163. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/249540>
- นันทวิช นูนารถ และกิชาพัชญ์ โหนา. (2563). การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก : โอกาสและความเสมอภาคในยุคไทยแลนด์ 4.0. *บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 8(1), 289-300.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jgsnsbc-journal/article/download/241891/164385/>
- บุญญธอส นาคหัสดี. (2559). สภาพและปัญหา ของ eDLTV โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของ โรงเรียนขนาดเล็กในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร
http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2018_04_10_14_37_03.pdf
- ประสาธ วันทนะ. (2552). ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการจัดกิจกรรมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
<http://cmruir.cmru.ac.th/handle/123456789/1806>

- พัชรินทร์ ไชยบุบผา. (2564). แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในยุค นิว นอร์มัล. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี, 8(3), 177-191. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JMA/article/download/249500/173639/937809>
- ไพโรจน์ จำนงผล. (2563). การจัดการเรียนการสอนโดยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามหลักพุทธธรรม. วารสารบรรณการศึกษาศาสตร์และมนุษยสังคมศาสตร์, 1(2), 77-91. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JOB_EHS/article/download/258791/172532/951903
- มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป.). แนวทางการดำเนินงานจัดการเรียนการสอน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ได้มาตรฐาน. (ม.ป.ท.). <http://www.utdone.net/data%20utd1/new%20dltv25612018.pdf>
- ยงยุทธ ยุบุญธง มนต์นัส มโนการณ และชูชีพ พุทธประเสริฐ. (2562). แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 1. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 21(3), 226-241. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/123878
- ยอดชาย มานีม. (2559). แนวทางการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. ใน ลิตินันท์ ดวงสุวรรณ (บ.ก.), การประชุมสัมมนาวิชาการ. ราชภัฏนครสวรรค์วิจัย ครั้งที่ 1 (น. 315-327). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- เสาวณีย์ ฉัตรแก้ว. (2557). เนื้อหาและรูปแบบรายการวิทยุที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย (อายุ 3-5 ปี). สุทธิปริทัศน์, 28(87), 60-76. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/DPU Suthiparithat Journal/article/download/245169/166711/849298>
- สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. (2561). การตรวจสอบโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ DLIT กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. หนังสือราชการ. 22 มิถุนายน 2561. ที่ ตผ. 0025/1947.
- อุทัยวรรณ พุทธิรัตน์, ลักขณา คงแสง, จารีย์ พรหมบุตรและบุษกร พันธเมธาทู. (2556). พฤติกรรมการปรับตัวของเด็กต่อสถานที่ใหม่ของฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย. ว.พยาบาล สงขลานครินทร์, 33 (1), 1-16. https://www.nur.psu.ac.th/researchdb/file_warasarn/1198journal2.pdf